

Den Haag

Agendapunt

RIS-nummer

Besluit College

Ons kenmerk: GDH-DSO 246342

BRU	Paraaf
AST	Paraaf

Onderwerp	Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Den Haag, Provincie Zuid-Holland en Coöperatie Campus@Sea U.A. 2023-2026	
Aard van de behandeling	Agenda	Paraaf Notulist
Datum collegebehandeling	24 oktober 2023	
Samenvatting	<p>In 2020 hebben de Gemeente Den Haag en de Provincie Zuid-Holland het initiatief 'Campus@Sea' geïnitieerd, welk is gestart met een brief aan de gemeenteraad de dato 11 februari 2020 (RIS304532). Campus@Sea is een fieldlab in de Scheveningse haven gericht op het ontwikkelen, testen, demonstreren en valideren van (offshore) innovaties die het natuurinclusief, slim en meervoudig gebruik van de Noordzee mogelijk maken. In dat kader wil de gemeente een duurzame samenwerking aangaan met de provincie Zuid-Holland en de coöperatie Campus@Sea U.A.. Middels de bijgaande samenwerkingsovereenkomst wordt de beoogde samenwerking bekrachtigd tot en met 31 december 2026. Het doel van deze samenwerkingsovereenkomst is om een netwerk op te bouwen dat richting geeft aan de toekomst van de economische activiteiten in de haven van Scheveningen. Campus@Sea vervult hierin de verbindende rol door het initiëren van innovatieprojecten, netwerkactiviteiten en dienstverlening voor innovatieve ondernemers. Natuurinclusieve en duurzame economische ontwikkeling vormt daarbij een belangrijk aandachtspunt. Op grond van de samenwerkingsovereenkomst wil de gemeente de coöperatie steunen met:</p> <ul style="list-style-type: none">• € 160.000 subsidie voor de uitvoering van het jaarplan Campus@Sea 2023;• € 120.000 in de vorm van het gebruik van de bedrijfsruimte Hellingweg 9;• de intentie om in de jaren 2024 tot en met 2026 de steun voort te zetten.	
Door het College te nemen besluit	1. Instemmen met de inhoud van bijgevoegde samenwerkingsovereenkomst die in overeenstemming met de Provincie Zuid-Holland en de coöperatie Campus@Sea U.A. is opgesteld:	

https://pzh-my.sharepoint.com/personal/t_algera_pzh_nl/Documents/Kennis en Innovatie/Campus@sea/3.5 Collegebesluit Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Den Haag, Provincie Zuid-Holland en Coöperatie Campus@Sea U.A. 2023-2026.docx

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk

{{(Dienst)GDH_DIENST}}/{{(Stuknummer)STUK_NUMMER}}

	<p>1.1. Daarmee instemmen met het beschikbaar stellen van € 160.000, dekking uit programma 11, ten behoeve van het jaarplan 2023 van de coöperatie;</p> <p>1.2. Daarmee instemmen met het beschikbaar stellen van de bedrijfsruimte Hellingweg 9 ter waarde van € 120.000;</p> <p>1.3. Daarmee instemmen met de intentie om de steun aan de coöperatie in 2024 tot en met 2026 voort te zetten.</p> <p>2. Het mandaat verlenen aan wethouder Financiën, Economie en Dienstverlening, Saskia Bruines, om de samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen.</p>	
Politieke geschilpunten	Er is voor zover bekend geen sprake van politieke geschilpunten.	
Voorvisie Dienst	Paraaf BSD	
Financiële/fiscale consequenties	De huurprijs van de eventruimte aan de Hellingweg wordt jaarlijks geïndexeerd.	Paraaf BSD/Fin
Juridische consequenties	De voorgenomen financiële bijdragen van de gemeente, opgeteld met de bijdragen van de provincie, zijn deels te identificeren als staatsteun. Hiervoor is een beroep gedaan op een aantal vrijstellingsartikelen binnen de AGVV.	Paraaf BSD/JZ
Gevolgde procedure / gepleegde afstemming	De samenwerkingsovereenkomst is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen alle drie de partijen: de gemeente, de provincie en de coöperatie. Het document is door de partijen tevens juridisch afgestemd. De Provincie Zuid-Holland heeft de intentie om dit fieldlab voor meerdere jaren te stenen met regionaal en nationaal belang.	
Samenhang met andere voorstellen/eerdere besluitvorming	De samenwerkingsovereenkomst hangt samen met de raadsbrief "Lancering Campus@Sea en voortgang innovaties op zee" de dato 11 februari 2020 (RIS304532) en de "Economische Visie Den Haag 2030; Brede economische bloei in een stad zonder grenzen" de dato 9 juli 2020 (RIS303550).	
Is er sprake geweest van een inspraak- of participatieproces?	Nee, is niet van toepassing.	
Communicatie / verdere procedure	De samenwerkingsovereenkomst wordt met terugwerkende kracht aangegaan voor de duur van vier jaar, ingaande op 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026, vanaf het moment dat de overeenkomst is ondertekend door alle drie de partijen.	
Persbericht	☐ Ja	☒ Nee
Bijzonderheden verzending	☒ Normaal ☐ Uiterlijk ☐ Precies op	
Titels bijlagen (1)	Bijlage 1 - Samenwerkingsovereenkomst Gemeente Den Haag, Provincie Zuid-Holland, Coöperatie Campus@Sea U.A. 2023-2026 Bijlage 2 – Statuten Coöperatie Campus@Sea U.A.	

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk

{{(Dienst)GDH_DIENST}}/{{(Stuknummer)STUK_NUMMER}}

--

Opmerkingen opsteller	--		
Verantwoordelijk dienst en portefeuillehouder	Paraaf DSO		
Medeverantwoordelijk dienst en portefeuillehouder	Paraaf DSO		
	Paraaf Algemeen Directeur	Paraaf Secretaris	
	Paraaf GS		
Besluit College	☐ Conform	☐ Na aanpassing akkoord	☐ Aanhouden
Opmerkingen tijdens behandeling college			

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk

\${(Dienst)GDH_DIENST}/\${(Stuknummer)STUK_NUMMER}

Het betreft een algemeen verbindend voorschrift of beleidsregel

Officiële naam van de regeling	
Citeertitel van de regeling	
Onderwerp van de regeling	
Wettelijke grondslag	
Opmerking m.b.t. de regeling	
Betreft (aard van de wijziging)	
Datum intrekking van een versie van) de regeling	
Datum inwerking treding van (een versie van) de regeling	
Datum terugwerkende kracht (t/m) van (een versie van) de regeling	
Datum ondertekening van (een versie van) de regeling	
Publicatie in Gemeentebld	Ja
Publicatie betreft	Compleet besluit
Publicatie door	

Voorblad besluit versiedatum: 08-11-2021

Den Haag

Ons kenmerk

\$(Dienst)GDH_DIENST}/\$(Stuknummer)STUK_NUMMER}
RIS000000

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST GEMEENTE DEN HAAG, PROVINCIE ZUID-HOLLAND EN COÖPERATIE CAMPUS@SEA U.A. 2023-2026

Het college van burgemeester en wethouders van Den Haag,

overwegende dat:

- het belang van de Noordzee als plaats waar economische activiteiten plaatsvinden groeit;
- huidige en toekomstige activiteiten op de Noordzee een bijdrage vervullen in de realisatie van de Nederlandse voedsel-, energie- en klimaattransitie;
- het gebruik van de Noordzee in de realisatie van deze transitie vraagt om meervoudig ruimtegebruik, zodanig dat hernieuwbare energieopwekking, visserij, aquacultuur, ecologie, scheepvaart en andere functies op verantwoorde wijze worden ontwikkeld;
- het aantrekken van dit nieuwe type economische activiteiten vraagt om actieve sturing vanuit lokaal en regionaal beleid;
- deze maatschappelijke en economische kansen goed passen bij de ontwikkeling van de Scheveningse Haven met focus op visserij, offshore support en innovatie en bij de regionale fieldlabinfrastructuur in de provincie Zuid-Holland;
- Gemeente Den Haag als direct betrokken rechtspersoon belang heeft bij de realisatie van haar beleidsdoelen zoals verwoord in de 'Economische Visie Den Haag 2030; Brede economische bloei in een stad zonder grenzen' (RIS303550), waarin benoemd is dat de gemeente in de haven ruim baan maakt voor bedrijvigheid die verbonden is aan de zee (blue economy): visserij, watersport, energiewinning en de bijbehorende innovaties; bedrijvigheid in een bruisende omgeving;
- Gemeente Den Haag, ter uitvoering van voornoemde beleidsdoelen, daartoe in 2020 Campus@Sea heeft geïnitieerd samen met de Provincie Zuid-Holland, welk initiatief is gestart met een brief van GDH aan de raad d.d. 11 februari 2020 (RIS304532);
- Campus@Sea een fieldlab is in de Scheveningse haven, gericht op het ontwikkelen, testen, demonstreren en valideren van (offshore) innovaties die het slim en duurzaam meervoudig gebruik van de Noordzee mogelijk maken. Meervoudig gebruik betekent combinaties van hernieuwbare energie uit water (zon, golf en getijden), aquacultuur, natuurherstel, safety & security en sport;
- Campus@Sea van 2020 tot en met 2022 heeft gefunctioneerd als fieldlab in oprichting, waarbij de gemeente en de provincie de uitvoering zelf coördineerde met ondersteuning van een kwartiermaker op inhuurbasis;
- de oprichting van Coöperatie Campus@Sea U.A. als noodzakelijk wordt gezien in de doorontwikkeling en professionalisering die nodig is voor de campusontwikkeling op de bovengenoemde thema's;
- Gemeente Den Haag, Provincie Zuid-Holland en Coöperatie Campus@Sea U.A. middels een overeenkomst hun onderlinge verhouding, samenwerking en financiële ondersteuning van de coöperatie nader wensen vorm te geven en vast te leggen;
- Gemeente Den Haag en Provincie Zuid Holland hiermee een basis leggen voor een duurzame samenwerking met C@S voor de komende jaren, waarbij Coöperatie Campus@Sea U.A. een gidsfunctie vervult voor de haven van Scheveningen en voor de regio, door vanuit een

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk

\$(Dienst)GDH_DIENST}/\${(Stuknummer)STUK_NUMMER}

campusontwikkeling bij te dragen aan het stimuleren van innovatie en het aantrekken van natuurinclusieve economische activiteiten in de blauwe economie.

besluit:

- I. Een samenwerkingsovereenkomst sluiten met de Provincie Zuid-Holland en Coöperatie Campus@Sea U.A., van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026, waarbij een subsidie van € 160.000 beschikbaar wordt gesteld ten behoeve van het jaarplan 2023 van de coöperatie, de bedrijfsruimte Hellingweg 9 beschikbaar wordt gesteld aan de coöperatie ter waarde van € 120.000 en de intentie wordt uitgesproken om de steun aan de coöperatie in 2024 tot en met 2026 voort te zetten.
- II. Het mandaat verlenen aan wethouder Financiën, Economie en Dienstverlening, Saskia Bruines, om de samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen.

Den Haag, 6 oktober 2023

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk

{{(Dienst)GDH_DIENST}}/{{(Stuknummer)STUK_NUMMER}}

TOELICHTING:

1. *Het initiatief Campus@Sea*

In 2020 hebben de Gemeente Den Haag en de Provincie Zuid-Holland het initiatief 'Campus@Sea' geïnitieerd, welk is gestart met een brief aan de gemeenteraad de dato 11 februari 2020 (RIS304532). Campus@Sea is een fieldlab in de Scheveningse haven gericht op het ontwikkelen, testen, demonstreren en valideren van (offshore) innovaties die het slim, duurzaam en meervoudig gebruik van de Noordzee mogelijk maken. Waar van oudsher de visserij sterk verankerd is in de haven, zijn offshore support en innovatie nu nog minder ontwikkelde activiteiten. Beleidsinterventies vanuit lokale overheden zijn daarom wenselijk om de bedrijvigheid van de toekomst aan te jagen. De gemeente werkt aan nieuwe toekomstvisie voor de haven van Scheveningen, waarbij naast visserij ook offshore support en innovatie economische dragers zullen zijn.

2. *De oprichting van Coöperatie Campus@Sea U.A.*

Op 11 januari 2023 is de Coöperatie Campus@Sea U.A. opgericht. Sinds de initiatie van Campus@Sea in 2020, fungeerde het fieldlab in Scheveningse haven als een campusorganisatie in opbouw. De gemeente en de provincie droegen zelf zorg voor de uitvoering, met ondersteuning van een kwartiermaker die op inhuurbasis werd ingezet. Deze constructie liep echter tegen haar grenzen aan voor de verdere ontwikkeling van het fieldlab, met name bij het initiëren en uitvoeren van innovatieprojecten dat niet door de markt wordt gedragen. Bij het opstellen van de Kansen voor West III aanvraag, "Doorontwikkeling Fieldlab Campus@Sea", is daarom voorgesorteerd op de oprichting van een coöperatie voor de projectuitvoering. Dit vormde de directe aanleiding voor de oprichting van Coöperatie Campus@Sea U.A.

3. *De functies van Coöperatie Campus@Sea U.A.*

De functie van de coöperatie is tweeledig. Ten eerste vervult zij een 'gidsfunctie' om de economische activiteiten in de haven, die verbonden zijn aan de blauwe economie, te versterken. Zo heeft de coöperatie de afgelopen jaren een centrale rol vervuld om netwerken, rondom de thema's voedsel, veiligheid, natuur en ecologie op zee bij elkaar te brengen. ontwikkelingen. De bedrijfsruimte aan de Hellingweg 9 is hierdoor breed bekend geworden als evenementenruimte en diverse (inter)nationale delegaties hebben deze fysieke campusruimte inmiddels bezocht, waaronder een Koninklijke delegatie. Daarnaast heeft de coöperatie de afgelopen jaren bijgedragen aan een sterkere verbinding tussen bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties met de haven. Het bedrijf Oceans of Energy, dat drijvende zonnepanelen ontwikkelt en nu nog gevestigd is in Katwijk, is bijvoorbeeld gebruik gaan maken van de Offshore Test Site van North Sea Farmers, partner geworden van het KVV III project en heeft interesse gekregen om zich in de haven te vestigen. Andere concrete voorbeelden zijn: het bedrijf Dutch Marine Energy Centre heeft zich in de haven gevestigd, mede vanwege het innovatieprofiel van de haven en het bedrijf Demcon, dat gericht is op autonoom varen, zit in een gevorderde stadium om zich eveneens te vestigen in de haven.

Ten tweede fungeert de coöperatie als 'vliegwiel' voor innovatieprojecten. De Offshore Test Site van North Sea Farmers, dat aanvankelijk bedoeld was voor het testen met zeewierteelt, krijgt een breder profiel. Door het KVV III project kan de Offshore Test Site verbonden worden met een stroomkabel aan het grid, waardoor allerlei innovaties op het gebied van energie op zee in de toekomst getest kunnen worden. Daarnaast zijn er ook andere projecten opgeschaald vanuit het Kansen voor West

project 'Proeftuin op de Noordzee', waarbij eendaagse testen op zee uitgevoerd worden. Verder brengt de Campus@Sea consortia bij elkaar, zoals Oceans of Energy en Elemental Watermakers, waarbij met behulp van drijvende zonnepanelen zoetwater werd geproduceerd uit zoutwater. Tevens is vanuit het Sailing Innovation Centre, dat gevestigd is in de haven en het meten en testen van innovaties op het gebied van zeilen mogelijk maakt, een consortium opgericht dat zich richt op een waterstof aangedreven coachboot voor de zeilsport. Dit innovatieproject is gestart vanuit het programma van de provincie 'Energie en Klimaat' en door het succes van dit project is het gegroeid tot een bedrijf dat deze techniek verder gaat door ontwikkelen.

4. Aansluiting Campus@Sea bij beleidsdoelen gemeente en provincie

Campus@Sea sluit aan bij de volgende beleidsdoelen van de gemeente en provincie:

- Coalitieakkoord "Den Haag 2022-2026. Voor een stad die tegen een stootje kan"
In het coalitieakkoord is vastgesteld dat de rol van de Noordzee cruciaal is in het laten slagen van de Nederlandse energietransitie, waarvoor bronnen van schone energie nodig is, netten die bronnen koppelen en een gebouwde omgeving die klaar is om op schone energie over te stappen. Vanuit Campus@Sea is er een instrument om impulsen te geven aan innovatieve bedrijven op het gebied van duurzaamheid met een focus op zee en haven.
- "Economische visie Den Haag 2030: Brede Economische Bloei in een stad zonder grenzen"
In de Economische Visie is vastgesteld dat er behoefte is aan plekken om te leren en te innoveren en dat een sterk verbonden regionaal netwerk aan campussen en proeftuinen (fieldlabs) voor economisch groei zorgt én een belangrijke vestigingsfactor is. Daarnaast is vastgesteld dat de haven ruim baan maakt voor bedrijvigheid die verbonden is aan de zee ("blue economy"): visserij, watersport, energiewinning en bijbehorende innovaties; bedrijvigheid in een bruisende omgeving. Campus@Sea heeft een belangrijke functie in het invullen van het werkgelegenheidsprofiel van de haven, met het oog op de huidige en toekomstige gebruikers van de haven.
- "Economische Uitvoeringsagenda 2023"
In de Economische Uitvoeringsagenda is opgenomen dat de gemeente de vestiging van jaarlijks drie nieuwe, innovatieve, maritieme bedrijven en instellingen stimuleert in de haven en een functionerende proeftuin op de zee. De gemeente maakt hiervoor een toename van bedrijfsruimte mogelijk en faciliteert de doorontwikkeling van Campus@Sea.
- "Programma Zuid-Hollandse Economie 2021-2025"
In dit programma is vastgesteld dat de provincie inzet op versterking en doorontwikkeling van campussen, omdat campussen als kraamkamer fungeren van talent, toekomstige technologische ontwikkelingen en daarmee de ontwikkeling van de Nederlandse economie. De provincie streeft naar een robuust ecosysteem waarin bedrijven en clusters onderling optimaal kunnen (samen)werken. De provincie zet hiervoor in op transities, het vestigingsklimaat en innovatie die ervoor zorgen dat Zuid-Holland klaar en weerbaar is voor de toekomst.
- "Coalitieakkoord 2019-2023 'Elke dag Beter. Zuid-Holland'"
In het coalitieakkoord van de provincie is vastgesteld dat de provincie inzet op opwekking van elektriciteit op zee. Voor de provincie Zuid-Holland sluit de campusontwikkeling in de haven

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk

{{(Dienst)GDH_DIENST}}/{{(Stuknummer)STUK_NUMMER}}

van Scheveningen aan 'Naar een Nieuwe Economie', waarbij Campus@Sea onderdeel is van de regionale fieldlabstructuur.

5. *Overzicht financiële bijdragen gemeente en provincie aan coöperatie*

Op grond van de samenwerkingsovereenkomst en het KVV III project is de gemeente voornemens om de coöperatie te steunen met in totaal € 340.000:

- € 160.000 subsidie voor de uitvoering van het jaarplan 2023 (exploitatie subsidie)
- € 120.000 steun in de vorm van het gebruik van de bedrijfsruimte Hellingweg 9
- € 60.000 voor de uitvoering van het KVV III project (exploitatie subsidie, reeds geaccordeerd)
- € 50.000 voor de uitvoering van het KVV III project in de vorm van 'in natura'

Op grond van de samenwerkingsovereenkomst en het KVV III project is de provincie voornemens om de coöperatie te steunen met in totaal € 390.000:

- € 190.000 subsidie voor de uitvoering van het jaarplan 2023 (exploitatie subsidie)
- € 200.000 voor de uitvoering van het KVV III project (exploitatie subsidie)

6. *Staatssteunrecht*

Lysias Advies heeft in opdracht van de Gemeente Den Haag een staatssteunanalyse uitgevoerd naar de voorgenomen publieke financiering aan de Coöperatie Campus@Sea U.A.. De conclusie van deze analyse is dat de voorgenomen exploitatie steun voor een deel staatssteun bevat. Ongeveer 80% van de meerjarenbegroting van de coöperatie valt onder economische activiteiten, waarvoor de staatssteunregels uitsluitend van toepassing zijn. Voor dit onderdeel is er sprake van alle vier de criteria die volgens artikel 107 lid 1 van het Verdrag van de Werking van de Europese Unie (VWEU) voor staatssteun gelden: (1) er zijn staatsmiddelen aan de orde voor de exploitatie steun, (2) die selectief verstrekt worden, (3) die een voordeel opleveren dat Campus@Sea onder marktconforme condities niet zou genieten en (4) er is een potentieel effect op de handel. Lysias Advies stelt dat de gemeente de publieke financiering aan de economische activiteiten rechtmatig kan borgen op basis van artikel 27 AGVV (voor innovatieclusters) en artikel 28 AGVV (innovatie steun voor mkb). Op basis van dit advies hebben de Gemeenteadvocaten een aantal kanttekeningen geplaatst, die vervolgens zijn verwerkt in de meerjarenbegroting van de coöperatie. Deze begroting vormt onderdeel van de nader in te dienen subsidieaanvraag, welke wordt ingediend na akkoord van het college op de samenwerkingsovereenkomst.